



KBH SDG Netværks høringsvar på udkast til opfølgningen på Københavns Kommunes handlingsplan for FN's verdensmål 2022

KBH SDG Netværk¹ takker for muligheden for at komme med høringsbidrag til opfølgningen af Københavns Kommunes handlingsplan for FN's verdensmål 2022. Bidraget er på vegne af netværket og udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af FN-forbundet, Everyday Sexism Project Danmark, Kirkens Korshær og Miljøpunkt Indre By & Christianshavn.

Besvarelsen vil indebære kommentering på indholdet, anbefalinger, samt munde ud i 'fem skarpe' til opfølgningen. Som civilsamfundsorganisationer er vores fokus på borgerinddragelse og på verdensmålsløftet om *leave no one behind (LNOB)*: altså at alle skal med og vi skal starte med dem, der er længst fra den bæredygtige udvikling.

For i [deklarationen af verdensmålenes vedtagelse](#) beskrives, hvordan at vi skal starte med dem, der er mest udsatte og er i risiko for at blive glemt. *"As we embark on this great collective journey, we pledge that no one will be left behind. Recognizing that the dignity of the human person is fundamental, we wish to see the Goals and targets met for all nations and peoples and for all segments of society. And we will endeavour to reach the furthest behind first."*

Kommentering:

Vi har ladet os inspirere af samme struktur som opfølgningen med både at se tilbage siden sidste opfølgning og derefter se fremad mod nye indsatser. Men vores udgangspunkt er i de 'fem skarpe' vi leverede til høringsvaret på Københavns Kommunes første opfølgning af handlingsplanen – for de er på ingen måde indfriet, og stadig lige så relevante for overhovedet at opnå FN's verdensmål.

Fem skarpe 2020	Siden sidst	Nye indsatser
1. Borgere og civilsamfund: Garanter langt mere borger- og civilsamfundsinddragelse bl.a. for at sikre, at verdensmål bliver til hverdagsmål. Foruden kan verdensmålene ikke opnås.	Københavns Kommune har ikke sikret tilstrækkelig borgerinddragelse. Hverken i form af borgermøder, borger verdensmålsudvalg eller inddragelse af civilsamfund til arbejdet med verdensmålene eller lign. Heller ikke til de enkelte punkter der listes i opfølgningen.	Det er et minimum af de listede initiativer, der lægger op til borgerinddragelse (fx opfordringer fra Ungeråd) og det burde være langt flere.
2. Gap-analyse: Fokuser på, hvor der er størst behov for bæredygtige tiltag i Københavns Kommune frem for promovning af de lettere tilgængelige tiltag eller det allerede opnåede.	I forlængelse af ovenstående har manglende borgerinddragelse den konsekvens, at indsatsen ikke nås, der hvor behovet er størst. Der burde være foretaget en Gap-analyse til afklaring om, hvor der er størst behov for bæredygtige	Samtlige listede nye indsatser er allerede vedtaget politiske mål, hvor der efterfølgende er koblet et verdensmål på. Københavns Kommunes arbejde med verdensmålene burde være omvendt, hvor verdensmålene er udgangspunktet.

¹ KBH SDG Netværk er et netværk bestående af 16 lokale civilsamfundsorganisationer i København, der dækker alle de 17 Verdensmål og kæmper for at fremme deres opnåelse i hovedstaden



	indsatser og efterlevelse af LNOB, se pkt. 4.	
3. Delmål & samtænkning: Konkretiser implementeringen af verdensmålene i København baseret på deres 169 delmål og samtænk på tværs, for at sikre det holistiske i bæredygtighed.	Der er ikke fokus på de 169 delmål. Tværtimod afspejler listen af initiativer en misforstået, omvendt tilgang til efterlevelsen af verdensmålene. Frem for at liste initiativer og derefter se på, hvilke verdensmål det afspejler, bør udgangspunktet være i verdensmål og delmål, og deraf finde initiativer.	I forlængelse af ovenstående burde de 169 delmål for en dansk kontekst være i fokus for at sikre reel efterlevelse af verdensmålene.
4. Screening for verdensmål og leaving no one behind: Screen nye politikker, strategier og handlingsplaner for at de bidrager til implementering af verdensmålene og bidrager til verdensmålsløftet om at alle skal med i den bæredygtige dagsorden.	Opfølgningen efterlader ikke et indtryk af, at noget arbejde er tænkt med fokus på LNOB eller med udgangspunkt i at starte indsatser for dem, der er længst fra den bæredygtige udvikling.	Ingen af de listede nye indsatser er baseret på eller indebærer et fokus på LNOB eller inddragelse af dem, der skal først skal have gavn af bæredygtig udvikling, ligesom indsatsen ikke afspejler vilje til samarbejde med civilsamfundet.
5. Måling: Udarbejd en målingsmetode om bæredygtighed i København for klarhed om, hvorvidt kommunens tiltag bidrager til verdensmålenes opnåelse. Vigtigst i målingsarbejde er inddragelse af borgere og civilsamfund for at sikre at målingen er relevant for dem og at ingen er ladet tilbage.	I sidste opfølgning blev det lovet, at Københavns Kommune fortsat ville følge Vores Mål projektet tæt og sikre en kommunal vinkel. Det fremgår ikke i årets opfølgning.	Vi byder intentionen om kvantitative opgørelser er positivt velkommen. Desværre er det kun få steder konkretiseret i de nye initiativer. Vi tilskynder til, at indsatsen forøges med flere målbare tal for indsatser.

Anbefalinger:

Vi har udarbejdet følgende anbefalinger til Københavns Kommunes opfølgning på handlingsplan for FN's verdensmål. Anbefalingerne er opdelt ud fra procesimplementering primært baseret på ovenstående kommentering, og på særlige tematiske indhold, udvalgt af arbejdsgruppen.

Anbefalinger til Københavns Kommunes videre arbejde med implementering af FN's verdensmål:

- *Udgangspunktet bør altid være i FN's 17 verdensmål, de 169 delmål og løftet om LNOB.* Frem for at tage udgangspunkt i (allerede vedtaget) politiske initiativer og derefter søge koblingen på enkelte verdensmål, bør der dels foretages en Gap-analyse af, hvor Københavns Kommune er mest udfordret på bæredygtighed samt hvilke målgrupper, der er længst fra at komme med i mål.
- *Styrk borgerinddragelse og samarbejde med civilsamfundet.* Verdensmålene kan kun nås, hvis alle kommer med så det er helt afgørende at inddrage dem, det skal komme til gode.



- *Måling og monitorering er afgørende for at kunne sikre efterlevelsen af verdensmålene.* Københavns Kommune bør øge deres indsats for kvantitative opgørelser til at gælde for samtlige fremadrettede initiativer samt måle på dem årligt.

Anbefalinger til Københavns Kommunes videre arbejde med udvalgte tematiske emner:

- Verdensmål 5 bør også indtænkes i arbejdet med daginstitutioner. Det er i daginstitutioner og skoler, at børn for første gang oplever at blive forskelsbehandlet på baggrund af deres køn. Det rammer både piger, drenge og andre køn. Everyday Sexism Project Danmark anbefaler Københavns Kommune at udarbejde en strategi, der klæder pædagoger og lærere på til at håndtere og afhjælpe de negative kønsstereotyper, som børn møder fra de starter i børnehaven. Det bemærkes, at personalet i disse institutioner ubevidst kan komme til at reproducere de kønsstereotyper i deres arbejde. Det reelle arbejde med at opnå ligestilling i fremtidens Københavns Kommune starter, når børnene er helt små og mest modtagelige overfor, at man godt kan være en dreng, der kan lide ballet og en pige, der er god til fodbold.
- Seksualundervisning handler også om køn. Det bemærkes, at verdensmål 5 ikke er inkluderet i afsnittet omkring seksualundervisning. Dog nævnes det, at der vil være fokus på at sætte grænser i undervisningen. Everyday Sexism Project Danmark anbefaler, at verdensmål 5 indgår i arbejdet med seksualundervisningen. Det er relevant at tale om kønsstereotyper og normer, når snakken går på seksualitet og grænser. Everyday Sexism Project Danmark arbejder for at skabe en samtykkekultur. Denne skabes ved at lære de unge mennesker omkring samtykke og de samtaler bør indgå i arbejdet med seksualundervisning. Arbejdet kan hjælpe til at forebygge seksualiseret vold.
- Indsatsen for, at København bliver både bæredygtig og CO2 neutral afhænger af, at alle er med. Det forudsætter ikke kun kommunal vilje men i høj grad også udvikling af enkelte og gennemskuelige processer med lokal involvering af borgere, erhverv og civilsamfund. Alle undersøgelser viser, at der er opbakning.

Fem skarpe:

- For endnu bedre **borger- og civilsamfundsinddragelse** til Københavns Kommunes arbejde med verdensmålene bør der nedsættes en multistakeholder platform, hvor civilsamfund og andre ikke-statslige aktører løbende bliver rådført. Opret evt. et § 17 stk. 4 udvalg.
- For at sikre den bedste **bæredygtige forandring** i København, bør indsatser afgøres ud fra en analyse af, hvor Københavns Kommune er mest udfordret på bæredygtighed frem for at tage udgangspunkt i allerede eksisterende politiske initiativer.
- Husk at sikre **holistisk bæredygtighed** med et ligeligt fokus på de miljømæssige, sociale og økonomiske aspekter frem for en overvægt af fx miljømæssige tiltag.
- **Leave no one behind** bør være kompasset for Københavns Kommunes arbejde med verdensmålene. Alle skal med i den bæredygtige udvikling og vi skal starte med de mest oversete målgrupper.
- **Styrk måling og monitorering** af Københavns Kommunes arbejde med verdensmålene. Der bør være kvantitative målinger på samtlige initiativer og fast opfølgning på udvalgte mål.